Jaargang 111. Vrijdag, 3 December 1852. No. 97.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: *Bijblad* no. 28, inhoudende: *Kort Verslag van de Handelingen van den Gemeenteraad van Groningen en der Staten-Generaal.*

VERPACHTING EN VERHURING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, te verpachten of te verhuren, bij enkele inschrijving:

Voor den tijd van één jaar:

1. Het **STADS-CONTINGENT**, of het EEN VIERDE der VRACHTLOONEN van het VEER van *GRONINGEN* op *WINSCHOTEN* en op *NOORDBROEK* en *vice versa.*
2. **IDEM** het VEER van *GRONINGEN* op *VEENDAM, WILDERVANK, SAPPEMEER, MARTENSHOEK, DE KIJL, FOXHOL* en de *MEEDEN* en *vice versa.*
3. Het **STEDEGELD** op de WEKELIJKSCHE, alsmede op de VOOR- en NAJAARS-VEEMARKTEN binnen deze Stad.
4. De **KRANEN**.
5. Het **MODDERGELD.**
6. Het **STEDEGELD** van de PAARDENMARKTEN.
7. Het REGT van **VISSCHEN** in het *FOXHOLSTER MEER*, en het *DIEP* loopende door *Foxhol*, tot aan den mond van het *Foxholstermeer*, en in het *Winschoterdiep*, van het Tolhek te *Foxham*, tot langs het *Foxholsterbosch.*
8. **IDEM** in het *DRENTSCHE DIEP*, van den mond bij het *Winschoterdiep*, Zuidwaarts, tot de plaats, waar de Oude Molen heeft gestaan, en van den mond van het *Foxholstergat*, Zuidwaarts, tot zoo verre het regt van de Stad zich uitstrekt.
9. **IDEM** in het *WINSCHOTERDIEP*, van den mond van het *Drentsche diep* tot den buitensten Drijfboom buiten het Kleinepoortje te *Groningen.*
10. **IDEM** in de Diepen en Havens in de Stad *Groningen*, van den Binnen-Drijfboom bij het Kleinepoortje tot den Binnen-Drijfboom in den mond van de *Noorderhaven*, met de uitzonderingen in de Voorwaarden van Verpachting vermeld.
11. **IDEM** in het *REITDIEP*, van den Buiten-Drijfboom in den mond van de Haven tot *Garnwerd.*
12. **IDEM** in het *BOTERDIEP*, van de Stad tot aan de Grondzijl, achter *Noorder-Hoogebrug.*
13. Het **GEBRUIK** van de **ESSCHERGROEVE**, en van het westelijk gedeelte van het *FOXHOLSTERBOSCH.*

Voor den tijd van drie jaren:

14. Het **STADS GROENLAND** bijlangs het zoogenoemd *Studentenpad*, buiten de Ebbinge- en Boteringepoorten.

De Voorwaarden, naar welke deze Verpachting en Verhuring zal plaats hebben, zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGS-BILJETTEN, *voor ieder perceel afzonderlijk in te dienen, met omschrijving en vermelding van het nommer der perceelen, waarvoor ingeschreven wordt*, moeten, overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de Voorwaarden is bepaald, vóór of uiterlijk op DINGSDAG den 7den December 1852, aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan de hoogste Inschrijvers, zal, onder nadere goedkeuring, in het openbaar plaats hebben op WOENSDAG den 8sten December 1852, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 18 November 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de **viering** van den **SINT-NIKOLAAS AVOND,** die dit jaar op ZONDAG den 5den December eerstkomende invalt, zal plaats hebben op **MAANDAG den 6den December 1852.**

GRONINGEN, 29 November 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

— Het Parijsche dagblad *l'Univers* bevat het heugelijk berigt uit Napels, dat het bloed van den H. *Januarius* (namelijk van zijn beeld in de hoofdkerk) weder op eene volledige wijze vloeibaar is geworden; uit dit wonderverschijnsel trekt men het besluit, dat vooreerst geene ramp het koningrijk zal bedroeven.

ZWITSERLAND.

Uit Tessino schrijft men van den 19den Nov., dat de raad van dat kanton een besluit heeft genomen, waarbij de orde der Kapucijnermonniken uit dat kanton verbannen worden, met uitzondering van die leden der orde, welke boven de 65 jaren zijn. De monniken zullen een reisgeld ontvangen en zich deels naar Lombardije, deels naar Piëmont begeven.

DUITSCHLAND.

Tusschen gevolmagtigden van Pruissen, — als in deze de Duitsch-Oostenrijksche en Nederlandsche telegraphen-vereeniging vertegenwoordigende, — en van Frankrijk en België is den 4den Oct. j.l. te Parijs een traktaat gesloten, tot oprigting eener internationale telegraaf-verbinding tusschen de genoemde landen. Genoemd verdrag zal zoo spoedig mogelijk in werking komen en voorloopig tot den 31sten Dec. 1853 van kracht blijven.

— Van eene geloofwaardige zijde worden de volgende bijzonderheden medegedeeld omtrent den stand der Oostersche kwestie. Rusland en Oostenrijk zijn overeengekomen, buiten gemeenschappelijk overleg, geene gewigtige schrede door hunne gezanten te Konstantinopel te laten doen; terwijl het Petersburger kabinet zich buitendien bereid verklaarde de Beijersche troonopvolging in Griekenland te erkennen, zoodra de Grieken zelve daarin berusten. Ten opzigte van de kwestie van het H. Graf heeft Rusland meer invloed, maar Oostenrijk trekt daarmede eene lijn, omdat Frankrijk voor zich alleen aanspraak maakt op het protectoraat der Latijnsche kerk.

— Door geheel Pruissen zal, uit hoofde der talrijke ongelukken op de spoorwegen, een streng onderzoek van dezelve ten spoedigste plaats grijpen.

— In de laatste tijden zijn vele groote uitgestrektheden goederen in Hongarije in handen van de Weener *haute volée* (meestal Israelieten) gekomen. Nog dezer dagen heeft de baron *Sina* andermaal twee groote Hongaarsche heerlijkheden, die aan den graaf *Michael Esterhazy* behoorden, namelijk *Totis* en *Csasvár*, aangekocht.

— Dezer dagen is te Frankfort de oudste en een der verdienstelijkste acteurs ten tooneele dezer stad, in 76jarigen ouderdom overleden. Hij laat een aanzienlijk vermogen na aan de inrigtingen van weldadigheid te Frankfort. Zijne grootste kwelling was de vrees, dat hij levend begraven zou worden. Hij beval in zijn testament, dat zoodra zijn dood bewezen zoude zijn, hij van het hoofd tot de voeten zou worden gevild en zijne huid aan het museum van natuurlijke historie der stad ten geschenke gegeven. Hij heeft eene aanzienlijke som toegezegd aan den geneesheer, die dit zou verrigten. Het museum heeft verklaard het geschenk te zullen aannemen, indien de huid bereid en voor bederf gewaarborgd werd, waarna het testament terstond door de regtbank is gehomologeerd.

— De Oostenrijksche vice-consul te Chartum, in Midden-Afrika, dr. *Reitz*, heeft met de grootste persoonlijke opofferingen eene verzameling van 200 levende zeldzaam voorkomende diersoorten uit Midden-Afrika, die hij over Egypte naar Oostenrijk zendt, voor den dierentuin te Schonbrünn bijeengebragt. Om het moeijelijke van het vervoer begeleidt dr. *Reitz* de zendingen zelf langs de meest gevaarlijke deelen, den Nijl af tot over de watervallen van Wadihalfa.

— Te Riga heerscht de cholera zeer sterk en maakt vele slagtoffers.

— Blijkens berigten uit Stokholm van den 23sten Nov. is in den toestand des Konings weinig verandering gekomen; Z. M. had in den vorigen nacht eenige uren rustig geslapen.

— Uit Petersburg schrijft men, dat Z. M. de Keizer aan H. K. H. de Grootvorstin *Maria*, weduwe des hertogs *van Leuchtenberg*, het voorzitterschap overgedragen heeft der Keizerl. akademie van kunsten, door haren gemaal bekleed.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 28 November.

Van de zijde des gouvernements is het plan geopperd, om voor den hertog *van Wellington* een grootsch nationaal gedenkteeken van blijvenden en tevens nuttigen aard op te rigten (zooals wij bereids hebben gemeld.) Daartoe zijn geldelijke bijdragen van de natie gevraagd in eene oproeping, welke aldus aanvangt: „De algemeene wensch, om aan de nagedachtenis van den hertog *van Wellington* eere te bewijzen, zal waarschijnlijk leiden tot de oprigting van standbeelden en andere gedenkteekenen in vele voorname steden des lands. Doch zulke plannen, hoe geschikt ook om tot verfraaijing dier plaatsen bij te dragen en in elke derzelve bij de inwoners bijval te vinden, kunnen bezwaarlijk meer dan plaatselijke belangstelling wekken, slechts bij een vergelijkenderwijze klein gedeelte der bevolking medewerking vinden en geen wezenlijk nut aan het algemeen aanbrengen. Met het doel om een gedenkteeken op te rigten, waartoe allen kunnen bijdragen, hetwelk zijne bestemming en onze natie waardig zij, en dat blijvend en groot voordeel aanbrenge aan de krijgsdienst, wier hoofd en sieraad de groote hertog langen tijd geweest is, — wordt voorgesteld, uit vrijwillige bijdragen van het publiek eene school of instituut, den naam van *Wellington* dragende, op te rigten, tot kostelooze of bijna kostelooze opvoeding van weeskinderen van behoeftige en verdienstelijke officieren van het leger. Of en op welke schaal dit plan zal worden uitgevoerd, hangt af van de mate der ondersteuning, die het bij de natie vindt. De betaling der bijdragen, waarvoor wordt ingeschreven, kan in den loop der vier eerstvolgende jaren bij termijnen plaats hebben, maar zal niet gevorderd worden, zoolang het totaal der inschrijvingen beneden honderdduizend pond sterling is."

Onder deze oproeping staan de namen der eerste inschrijvers, de Koningin en Prins *Albert* voor 1000 en 500 pond sterling, en vervolgens al de leden van het tegenwoordige bewind voor bijdragen van 500 tot 50 p. st.

Elke inschrijving van 1000 £ geeft regt op het plaatsen van een kweekeling. — Op de lijst was den eersten dag reeds dadelijk voor ruim *f* 100,000 geteekend.

— Naar men verneemt, is de sluis op het Rogat weder onbruikbaar.

— De correspondent van den *Daily News*, te Florence, meldt, dat er tegenwoordig ijverige pogingen in het werk worden gesteld, om de *Madiai's* tot terugkeer in den schoot der R.-K. kerk te bewegen. — *Francisco* is thans onder opzigt van eene wacht Capucijner monniken, die geene middelen onbeproefd laten, om hem tot de R.-K. kerk terug te brengen. Dit bevestigt het onlangs geuitte vermoeden, dat *Francisco* daartoe behoorde, doch waarschijnlijk later door zijn huwelijk tot de Protestantsche kerk overgegaan is. *Rosa Madiai* ontving een bezoek van des Hertogs stiefmoeder, de hertogin *Maria Fernandia*, vergezeld van den aartsbisschop van Lucca, die hare invrijheidstelling beloofde, indien zij haar Protestantsch geloof wilde verloochenen. De briefschrijver geeft geene hoop op invrijheidstelling.

Van den 29sten. In den *Times* leest men als volgt: „Het land zal met groot genoegen vernemen, dat het gouvernement besloten heeft bij het Parlement de noodige gelden aan te vragen tot eene belangrijke vermeerdering van Engelands zeemagt. Het is niet in het getal schepen, dat de zwakte onzer marine is gelegen, maar het voornaamste bestanddeel onzer zeemagt is een, tot bemanning van die schepen, vereischt getal goed gedisciplineerde zeelieden, waardoor tot de beveiliging onzer kusten beter zoude kunnen worden medegewerkt.

Mitsdien is de regering voornemens de vloot met 5000 matrozen en een evenredig aantal zeesoldaten te vermeerderen. In dit voornemen moet men geene vijandige gezindheid jegens eenige mogendheid ontwaren, maar eeniglijk de zucht om 's lands verdediging verder te voltooijen."

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 November.

Het Wetgevend Ligchaam houdt zich steeds bezig met het opmaken der stemming in de bureaux, welke ijver zeer noodig is, wil men met deze taak aanstaanden Woensdag gereed zijn. Zoo als men weet, zal alsdan de uitslag des avonds plegtstatig naar den President op St. Cloud gebragt worden. Des anderen daags, Donderdag, zal de afkondiging op de Tuilleriën plaats hebben, in tegenwoordigheid der groote ligchamen van staat. Des avonds van denzelfden dag zal er op genoemd paleis de eerste keizerlijke receptie en des Zaturdags groot gala zijn.

In het departement Côte-d'Or hadden 402 gemeenten zich éénstemmig vóór het keizerrijk verklaard.

In het departement de la Meuse hebben zich 222 gemeenten met algemeene stemmen vóór de verandering van den regeringsvorm verklaard: 95 gemeenten hadden ieder slechts één *neen*; 45 andere slechts twee *neen.*

— De dagbladen, welke het gouvernement ondersteunen, behelzen heden de volgende mededeeling, welke algemeen als eene *officiële* beschouwd wordt: „Men verzekert, dat, ter gelegenheid van de proclamatie des keizerrijks, eene ruime amnestie zal verleend worden aan een groot aantal personen, welke, hetzij bij decreten, hetzij door de gemengde commissiën of door de hooge commissie der eerste militaire divisie, veroordeeld werden. Elk veroordeelde, die bij eene formele verklaring belooft het verledene te zullen vergeten, zich voor het gevolg te zullen onderwerpen en tot orde terug te willen keeren, zou, naar men verzekert, onmiddellijk kwijtschelding van straf verkrijgen. Van dezen maatregel zouden slechts uitgesloten zijn alle veroordeelden, bedrijvers zijnde van of medepligtigen aan aanslagen of gewelddadigheden op personen, of zij, die, te voren reeds, door de regtbanken tot straf werden veroordeeld. Deze laatsten zijn echter niet geheel van de amnestie uitgesloten; doch hun verzoek om gratie zal onderzocht worden op de bij gewone gevallen gebruikelijke wijze."

— De Prins-President zeide dezer dagen aan eene deputatie van artistes: „de pers moet geene opinie scheppen, maar daarvan de echo zijn."

— Op de soirées van Prinses *Mathilda* worden sigaren gerookt. De Prins-President maakt ijverig gebruik van die vrijheid.

— De gemeenteraad van Straatsburg heeft met eenparige stemmen besloten, bij gelegenheid der afkondiging van het keizerrijk, aan *Lodewijk Napoleon* het kasteel dier stad ten geschenke aan te bieden.

— Den 29sten en 30sten Nov. zullen de meubelen en lijnwaden van het huis *Orleans* in het openbaar worden verkocht.

— Bij een opticus alhier ziet men thans eene lens, welke 100,000 frs. moet kosten.

Van den 30sten. De uitslag der stemming over het plebisciet, door den *Moniteur* medegedeeld, beloopt 7,776,916 *ja* en 248,431 *neen.*

De *Moniteur* deelt bovendien nog bijzonderheden mede omtrent de reeds gemelde festiviteiten, die plaats zullen hebben bij de afkondiging des Keizerrijks op morgen en overmorgen.

— Als een zeer opmerkelijk verschijnsel beschouwt men den spekulatiegeest, welke zich op dit tijdstip op de beurs openbaart. Reeds vroeger, zoo als in 1837 en 1846, heeft de beurs soortgelijke aanvallen van spekulatiezucht gehad, maar de buitensporigheid hiervan op dit oogenblik heeft haars gelijke niet.

— Er zijn kostbare geschenken naar Praag gezonden voor de Prinses *van Wasa.*

— Er is sprake van eene nieuwe vermindering van het leger.

— Men verzekert, dat de officiële stukken, uitgevaardigd door het uitvoerende bewind, zullen beginnen met de woorden: „*Lodewijk Napoleon*, door de gratie Gods en den wil des volks Keizer der Franschen."

BELGIE.

BRUSSEL, 29 November.

Door de Kamer van Vertegenwoordigers is, in hare zitting van heden, aangenomen het wetsontwerp, houdende conversie der 5 pCt. in 4½ pCt der leeningen van 1840, 1842 en 1848. De verschillende amendementen, om het amortisatiefonds op 1 pCt., in plaats van op ½ pCt., te bepalen, zijn verworpen. Het geheel van het wets-ontwerp is, na eene korte discussie, aangenomen met algemeene (66 leden waren tegenwoordig) stemmen.

— Het sedert jaren gekoesterde plan tot den aanleg van een' spoorweg, in het arrondissement Turnhout, is der vervulling nabij; men verwacht, dat hij met den Nederlandschen spoorweg zal vereenigd worden. De linie zal zich over 's Hertogenbosch tot aan den Rijn uitstrekken.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 30 November.

De minister van binnenl. zaken heeft, bij besluit van den 29sten Nov. bepaald, en ter kennis van het publiek gebragt, dat den 1sten December aanst. worden opengesteld de kantoren van den Rijks-telegraaf te Amsterdam, Breda, Dordrecht, 's Gravenhage en Rotterdam. De openstelling der kantoren te Arnhem, Haarlem en Utrecht zal nader aangekondigd worden. De kantoren staan in gemeenschap met de telegrafen van België, Frankrijk, Duitschland en Engeland. De binnenlandsche dienst is geregeld door een voorloopig reglement, vastgesteld bij Kon. besluit van den 29sten November.

Het zoo even genoemde Kon. besluit houdt o. a. in, dat voor het overbrengen van binnenlandsche tijdingen betaald wordt: over een' afstand tot 75 mijlen, voor elk berigt van 1 tot 20 woorden 50 c.; van 21 tot 50 woorden *f* 1; van 51 tot 100 woorden *f* 1,50; — over een' afstand van 75 tot 190 mijlen, voor elk berigt van 1 tot 20 w. *f* 1; van 21 tot 50 w. *f* 2; van 51 tot 100 w. *f* 3.

— De heer *Boeye*, staatsraad in buitengewone dienst, hoofdambtenaar bij het ministerie van financiën, heeft zich naar Parijs begeven.

— Ook de heer *Pols*, referendaris bij dat departement, voor de middelen van vervoer, heeft de residentie verlaten.

— Volgens een in 's Hertogenbosch verspreid gerucht, zou **mgr. *Zwijsen* benoemd zijn tot aartsbisschop** van Holland.

(*N. Brab.*)

Van den 1sten Dec. **Te Leiden heeft zich** eene subcommissie **voor de internationale ruiling van** voorwerpen van wetenschap en kunst gevormd, bestaande uit de hoogleeraren *S. Vissering*, *J. Geel*, *J. de Wal*, *G. J. Verdam* en den heer dr. *R. Fruin*

AMSTERDAM, 30 November.

H. K. H. Prinses *Marianne der Nederlanden* bewoont thans eene villa in eene der voorsteden van Rome, alwaar haar verblijf van langeren duur schijnt te zijn.

— Het 25jarig hoogleeraarsambt van prof. *A. des Amorie van der Hoeven* werd Zondag avond kerkelijk gevierd; ter gelegenheid van de dankzegging voor het H. Avondmaal in de kerk der Remonstranten hield de hoogleeraar eene kanselrede over Hebreën XIII: 7: *Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde tot in eeuwigheid.* Daarna werden door onderscheidene deputatiën en bijzondere personen aan den jubilaris te zijnen huize gelukwenschingen en geschenken toegebragt.

Gisteren namiddag te 1 uur had in de groote gehoorzaal de plegtige herinnering plaats aan de 25jarige ambtsbetrekking van den hoogl. *A des Amorie van der Hoeven*, als hoogleeraar bij het seminarie der Remonstrantsche broederschap, en wel bij monde van zijnen zoon, de hoogl. *M. des Amorie van der Hoeven.* Dat deze plegtige en belangrijke gebeurtenis de algemeen gespannen verwachting in hooge mate gaande gemaakt had, bleek uit het *overgroot* aantal toehoorders, welke toegestroomd waren om getuigen van deze plegtigheid te zijn, en welke zoo groot was, als welligt nimmer de niet zeer ruime gehoorzaal aanschouwd had.

ROTTERDAM, 29 November.

Gisteren vierde de weleerw. zeer gel. heer dr. *C. W. Stronck* den 50sten verjaardag zijner Evangeliedienst bij de Nederduitsche Hervormde gemeente te Dordrecht, welk zeldzaam voorregt sedert de Kerkhervorming nog nooit aan een' leeraar dier gemeente te beurt gevallen was. Van alle kanten ondervond de geleerde en waardige grijsaard de blijken van belangstellende deelneming.

ARNHEM, 29 November.

Wij hebben ons onthouden iets te melden omtrent de geruchten wegens het aftreden van den commissaris des Konings in Gelderland en zijnen opvolger, voor dat wij de waarheid kenden. Deze is, dat de heer baron *Schimmelpenninck van der Oije* ontslagen zal worden, — dat de heer baron *Sloet*, griffier der Staten, tot zijnen opvolger was bestemd, en dat deze, gedrongen door de geruchten, als zoude hij getracht hebben, door kabaal en intrigue die betrekking te erlangen, verzocht heeft, niet voorgedragen te worden.

Wij eerbiedigen de beweegredenen van den heer baron *Sloet*, te eerder daar wij gelooven dat hij, bij de zorg voor eigen eer en goeden naam, eene dienst bewezen heeft aan de publieke zaak. Den minister van binnenlandsche zaken moet niet, hoe valsch dan ook, aangewezen kunnen worden, dat hij een' intriguant geroepen heeft, om hem in een gewigtig deel van het rijksbestuur ter zijde te staan. Evenwel mogen wij het niet verzwijgen, dat het ons grootelijks leed doet, dat *men* — wie dan daaronder verstaan moge worden — er thans in geslaagd is te verhinderen, dat de heer baron *Sloet* — de man, die zoo menigwerf de uitmuntende bewijzen leverde van zijne geheele bekendheid met de provincie Gelderland, — aan het hoofd van het bestuur van dat gewest worde geplaatst.

(*Arnh. Ct.*)

— De telegraphische linie langs deze stad is [illegible] gelegd en men is daarmede reeds zoover gevorderd, dat [illegible], dat zij nog voor het einde dezer week tot aan de Pruissische grenzen zal voltooid zijn.

— Met de onteigening der perceelen voor de verlenging van den Rijnspoorweg tot aan de Pruissische grenzen gaat alles

geregeld voort. De meeste perceelen worden in der minne afgestaan; slechts enkelen, en nog wel zeer weinigen, zullen vorderen, dat de wettelijke bepalingen, omtrent de onteigening, worden nagekomen. Met de verlenging van den spoorweg zou, volgens een algemeen gerucht, eene aanzienlijke uitbreiding onzer stad in verband staan; o. a. zou de Velpsche straatweg tot aan den te vervaardigen dijk voor den spoorweg binnen dezelve gebragt en de Velpsche barrière in de aldaar te maken tunnel geplaatst, terwijl een gedeelte van het buitengoed de Spijker mede daarin zoude getrokken worden.

UTRECHT, 30 November.

Uit Harderwijk schrijft men ons van den 29sten Nov.: „Naar men verneemt, bestaat het plan om het reg. grenadiers en jagers ieder afzonderlijk te brengen op drie bataljons en een depôt-kompagnie, zullende alsdan, in verband hiermede, een regement infanterie gesupprimeerd worden.

TIEL, 1 December.

Men verneemt, dat de heer officier van justitie bij de arrond.-regtbank alhier, een geregtelijk onderzoek heeft doen instellen, ter zake van het verspreiden van een gedrukt geschrift, zonder naam van schrijver of drukker, welke verspreiding alhier op den 21sten Nov. j.l. bij gelegenheid van de herstemming voor een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal en ter bestrijding van de candidatuur van den heer *de Kempenaer*, aan eenige huizen der ingezetenen heeft plaats gehad, welk feit strafbaar is gesteld bij art. 283 van het wetboek van strafregt. Met belangstelling zien wij den afloop dezer zaak te gemoet.

HARLINGEN, 27 November.

Wij vernemen, dat de kamer van koophandel en fabrijken alhier zich dezer dagen, bij adres, tot Z. M. den Koning heeft gewend, met verzoek dat, zoo lang de produkten van onze O. I. bezittingen voor gouvernements-rekening naar Nederland verzonden en daar verkocht worden, ook de stad Harlingen moge worden begunstigd met een dépôt der Nederlandsche Handelmaatschappij, terwijl zij almede twee verzoekschriften aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken heeft ingediend, waarvan het eene strekt, om ook de stad Harlingen in het voorregt van het versnelde middel van gemeenschap, door de electro-magnetische telegraphie, te doen deelen, en het andere, om te willen medewerken, dat de aangevraagde concessie tot den aanleg van spoorwegen in dit gewest door den Koning moge worden verleend.

ASSEN, 27 November.

Men verneemt, dat er eerlang een grindweg van Zuidlaren naar Gieten zal gelegd worden. 't Plan zou reeds in orde, de kosten beraamd en over de noodige gelden te beschikken zijn. Alleen concessie zou men nog moeten erlangen. De ongenoemde ondernemers zouden Groningers zijn.

Gaat dit plan door, gelijk men hoopt, dan zal ook Gasselte zich wel willen aansluiten. Liever moest men zich evenwel eerst over den jammerlijken weg naar Gasselternijveen erbarmen.

GRONINGEN, 2 December.

Bij besluit van den 29sten November j.l., heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1) met den eersten Januarij aanstaande aan den minister van staat, W. A. baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE, eervol ontslag te verleenen als Hoogstdeszelfs Commissaris in de provincie Gelderland, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten, en

2) in zijne plaats, met ingang op hetzelfde tijdstip, te benoemen den Staatsraad in buitengewone dienst L. G. A. graaf VAN LIMBURG STIRUM, Hoogstdeszelfs Commissaris in de provincie Groningen.

Even onverwacht als deze tijding hier is vernomen, even treurig heeft ze ook de inwoners dezer stad en provincie gestemd. Gedurende den korten tijd van twee jaren die de graaf VAN LIMBURG STIRUM aan het hoofd heeft gestaan dezer provincie, heeft z. h. ed. gestr. zich in alle standen en kringen bemind weten te maken door zijne regtschapenheid van karakter, hoogge-chat door zijne kunde en ervarenheid in de zoo vele en groote belangen aan zijne zorgen toevertrouwd, maar bovenal geëerbiedigd door de onafhankelijkheid en waardigheid die steeds zijne handelingen kenmerkten, en den invloed, dien hij wist uit te oefenen tot bevordering van den bloei en de welvaart dezer provincie. Mogten dan ook de pogingen, die door heeren Ged. Staten worden aangewend om dit verlies voor onze provincie voor te komen, en zoo mogelijk Z. M. den Koning te bewegen, op het genomen besluit terug te komen, met een' gunstigen uitslag worden bekroond. Elk ingezeten zou voorzeker gaarne dat adres willen mede onderteekenen, daar het hier geldt het behoud van een' man, op wien nog zooveel rustte, om de welvaart van deze provincie voor goed te verzekeren.

— L.l. Maandag avond werd de eerste algemeene vergadering voor dezen winter gehouden van de ter dezer stede gevestigde afdeeling van de Nederlandsche vereeniging tot *Afschaffing van Sterken Drank*.

In de laatste bestuursvergadering was besloten, het bestuur der afdeeling Hoogezand en de verschillende correspondenten in de provincie uit te noodigen, op dezen dag met het bestuur dezer afdeeling te zamen te komen, ten einde te overleggen, wat men ter bevordering van de goede zaak nog meer in deze provincie zoude kunnen doen, dan tot nu toe geschied was en elkander wederkeerig tot inlichting en raad te dienen.

In die tezamenkomst ontving men belangrijke mededeelingen en verbijdende berigten, hoewel niet alle correspondenten aan de uitnoodiging hadden kunnen voldoen, wijl zij door verschillende omstandigheden verhinderd werden, in de stad te komen. Evenwel bemerkte men, dat er verscheidene personen van elders en eene menigte inwoners uit deze stad, die nog niet tot de vereeniging waren toegetreden, tegenwoordig waren, zoodat het aantal toehoorders buitengewoon aanzienlijk mogt genoemd worden.

Drie leden van 't bestuur voerden achtereenvolgens het woord tot de talrijke schaar.

Ds. AMSHOFF opende de vergadering met eene toespraak, waarin hij de volgende punten behandelde: Hoe was ons begin, welke is de tegenwoordige toestand van het genootschap, en welke verwachting mogen wij koesteren voor de toekomst? Hij herinnerde daarop, hoe de vereeniging bij hare wording weinig bijval, maar zoo veel te meer tegenstand, afkeuring en bespotting ondervonden had; hoe ze niettegenstaande dat alles had volgehouden en onvermoeid gestreden, hoe die tegenstand allengskens minder is geworden en nog dag aan dag vermindert; — hoe de zedelijke invloed der vereeniging gestaag grooter wordt en onder alle standen meer bijval vindt; — hoe wij nu reeds op 40 afdeelingen en 200 correspondenten kunnen wijzen, en de Hooge Regering, diakoniën, maatschappijen en vereenigingen, door plaatselijke besturen het hunne toebrengen, om de jeneverpest te doen verdwijnen.

Hij eindigde, nadat hij nog menige tegenwerping beantwoord had, waarbij geschiedenis en ervaring werden geraadpleegd, met het uitspreken der verwachting, dat de goede zaak eenmaal zal zegevieren, en wekte alle leden op, om te volharden in het eens opgevatte voornemen en niet moedeloos te worden; terwijl hij de zoodanigen, die nog niet tot de vereeniging waren toegetreden, met een hartelijk woord aanspoorde, om niet langer van verre te blijven staan, maar zich als leden aan te sluiten, waartoe ook staande de vergadering gelegenheid was.

De heer dr. L. ALI COHEN, voor dezen keer slechts één punt willende aanroeren met betrekking tot hetgeen waartoe voor ligchaam en geest de sterke drank leidt, toonde daarop aan, hoe, blijkens de ondervinding, door de geneeskundigen dagelijks opgedaan en vooral door de ervaring in de gestichten voor krankzinnigen, ook hier te lande, het gebruik van den sterken drank, en bepaaldelijk het misbruik daarvan, waartoe het gebruik van zelf leidt, niet alleen voor het ligchaam, maar evenzeer voor den geest des menschen hoogst verderfelijk is, zóó dat een zeer groot aantal krankzinnigen aan 't gebruik of misbruik van den sterken drank hun diep ongelukkigen toestand te danken hebben; ja, dat velerlei vormen van krankzinnigheid zelfs werden waargenomen bij de nakomelingen van sterke drinkers, die anders voor zich zelven behoorlijk leefden, zoodat *hier* het nageslacht vaak voor de misstappen der ouders moet boeten. — Verder wees hij op onderscheidene wetten tegen de dronkenschap, welke bij verschillende volken van vroegeren en lateren tijd in gebruik waren, maar die door verloop van tijd in onbruik waren geraakt. Hij uitte eindelijk den wensch, dat de Staat uit het oogpunt van zijn eigen belang zich weldra ook met deze zaak mogt bemoeijen en bepalingen maken, om even als hij de *voortdurende* krankzinnigen om hun tegen en om der medeburgeren wille in zijne hoede neemt en onschadelijk maakt, zoo ook de *tijdelijke* krankzinnigen, de dronkaards, althans gedurende hunne dronkenschap, onschadelijk te maken, indien niet tevens door strafbepalingen tegen het misbruik van sterken drank, preventief te waken.

De onderwijzer SUIDINGH vestigde de aandacht der vergadering op de wanorde, welke het misbruik van sterken drank in de maatschappij te weeg brengt, deelde tot bevestiging een paar ontmoetingen mede, die hij onlangs ondervonden had en besloot met verblijdende berigten, hoe de vereeniging zich in onderscheidene streken onzer provincie begon te vestigen en uit te breiden.

Niet minder dan twintig van de aanwezigen die nog geene leden waren, vonden zich opgewekt, om staande de vergadering als leden toe te treden. Een verblijdend verschijnsel, dat ons doet zien, hoe ook hier in onze stad meer genegenheid voor de goede zaak begint te ontstaan.

Telt de vereeniging vooral in Holland en Utrecht op hare lijsten hoogleeraren van Europesche vermaardheid, de meest geachte Evangeliedienaren, geneeskundigen van grooten invloed en eene menigte uit den achtbaren middelstand, — blijve dan ook Groningen niet achter, om door meer algemeene deelneming te toonen, hoe bereid men is een kwaad te stuiten dat zoo verderfelijk is als de jeneverwoede!

— Men verneemt, dat eenige hier ter stede musici voornemens zijn gedurende dezen winter, in de groote concertzaal alhier, eenige *soirées musicales* te geven, welke telkens door een bal zullen besloten worden. De behoefte, reeds vroeger door menigeen geopperd, om zich op eene aangename en toch min kostbare wijze te amuseren, doet de hoop ontstaan, dat deze onderneming, waartoe de lijst binnen kort zal rondgaan, door eene talrijke inteekening de wenschelijke deelneming zal erlangen.

— Voorleden Maandag avond werd ontdekt, dat zich iemand in den aardappelkelder van den koopman BOLHUIS, gelegen in de kleine Haddingestraat bevond. De eigenaar, hiervan verwittigd kwam zelf, en hield den persoon, die naderhand bleek een zijner arbeiders en K. genoemd te zijn, aan, op het oogenblik, dat hij poogde zich uit den kelder met de vlugt te verwijderen.

Bij nader onderzoek bleek, dat het slot van den kelder door een daarop passenden, aan K. toebehoorenden sleutel, was geopend, en dat hij twee zakken met aardappelen had gevuld, welke zakken hij tot dat einde had medegebragt. Uit het verder door de politie ingesteld onderzoek is gebleken, dat K. sedert een' geruimen tijd des nachts uit dezen kelder aardappelen heeft ontvreemd, welke hij op de weekmarkt en aan partikulieren verkocht. In zijne woning is eene partij aardappelen, door BOLHUIS voor de zijnen herkend, in beslag genomen.

K. heeft zijne misdaad beleden; hij bevindt zich in verzekering, tegelijk met een zekere P. C., beschuldigd van voorleden week kleedingstukken, ter drooging opgehangen, zich te hebben toegeëigend en verkocht.

— Gisteren morgen ongeveer negen uur, had bij den Apoortenboog alhier het volgende voorval plaats. Zekere JAN KREMER, een gehuwd persoon, wonende op den houtzaagmolen van den heer KAMERLING, staande aan het Horenschediep alhier, alwaar hij werkzaam is, ging met eene schouw, geladen met hout, naar deze stad om te lossen. Bij de Marwixpijp wilde hij het vaartuig vastzetten, maar zijne haak raakte mis en hij stortte over boord. In zijn' val greep hij den rand van de schouw en bleef in deze positie hangen. Daar het vaartuig los was, schoot het door met den snel afloopenden stroom, doch gelukkig raakte het vaartuig bij den Apoortenboog tusschen eenige schepen vast, alwaar genoemde persoon op het roepen van *help!* door een drietal personen werd gered. Het is gelukkig te noemen, dat het vaartuig aldaar is blijven vastzitten, want zoo het tegen den Apoortenboog ware vastgeraakt, ware genoemde KREMER zeker het slagtoffer daarvan geworden.

— Onder toevloed van eene groote volksmenigte had alhier heden eene plegtige en indrukwekkende teraardebestelling plaats. Het was namelijk het stoffelijk overschot van den overleden sergeant H. J. KULEWIJN, staande bij het 3de bataljon, 8ste regement infanterie, die eenigen tijd met verlof bij zijne alhier woonachtige familie doorbragt. Voorafgegaan door een peloton soldaten, een 4tal tamboers, benevens het fraaije korps hoornblazers van het 3de regement, volgde de lijkbaar, die door korporaals werd gedragen, terwijl vier onderofficieren de slippen droegen van het daarover hangend rouwkleed. Hierop volgde de familie en eindelijk al de onderofficieren van de alhier in garnizoen liggende korpsen, benevens verscheidene manschappen. De sombere en treurige toonen van bovengenoemde horenmuzijk gaven aan het geheel iets bijzonder plegtstatigs.

— Door den aanzienlijken aanvoer van geslagte varkens op de markt van Dingsdag l.l., heerschte er veel levendigheid. De prijzen zijn dien ten gevolge dan ook aanmerkelijk gedaald. In het begin der markt werden de varkens van 100 tot 150 Ned. ponden zwaar, verkocht van *f* 44 tot *f* 48 de 100 Ned. ponden, doch later gingen ze van *f* 42 tot *f* 45 vlug van de hand.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 160, bevat eene circulaire van den Staatsraad, Commissaris des Konings, d.d. 29sten November 1852, no. 6c, aan de gemeentebesturen in deze provincie, betreffende de plaats der inschrijving van natuurlijke kinderen voor de nationale militie.

Het Blad No. 161 bevat een besluit van Gedeputeerde Staten, d.d. 1sten December 1852, No. 1, nopens de onteigening van de daarbij bedeelde koe en verder gemelde voorwerpen, toebehoorende aan PIETER HENDRIKS ZUIDHOFF, te Ezinge, reeds in ons vorig nommer vermeld.

— Men berigt ons, dat het bij nader onderzoek gebleken is, dat de in onze vorige Courant vermelde, aan de longziekte gestorven koe, *niet* van Noordlaren, maar van WM. MEIJERINK, te Zuidlaren, gekocht en herkomstig was.

— Dingsdag had te *Beerta* een droevig ongeluk plaats; het vierjarig zoontje van een' landbouwer was één oogenblik het nauwlettend oog der ouders ontsnapt, en men vond het kind op het hoofd in een vat, waaruit de varkens worden gedrenkt, levenloos terug.

Boekaankondiging.

Landen, steden, volken en menschen. Een panorama in negentien groepen, naar A. W. GRUBE en vele anderen door J. J. A. GOEVERNEUR. 2 dln. Gron., J. B. WOLTERS, 1852.

Wij verblijden ons over de nu voltooide uitgave van bovenvermeld werk, dat ook in Duitschland den meesten bijval genoten heeft, en twijfelen niet of de uitgever zal zich op den duur over zijne onderneming mogen verblijden, gelijk hij zich voorshands met de welgeslaagde vertaling mag geluk wenschen. De inrigting van het boek van GRUBE is, zoo ver ons bekend, geheel nieuw; het levert eene bloemlezing van de fraaiste en beroemdste reis-, plaats- en natuurbeschrijvingen uit onzen tijd, en die tot een aangenaam boeijend en belangwekkend geheel zamengevlochten. Hierbij kwam het hoofdzaaklijk op de keus en rangschikking der ontleende brokstukken aan, om daardoor bij alle verschil en verscheidenheid van vorm en groepering, van stof en van stijl toch een' zekeren doorloopenden draad, verband en eenheid te krijgen en zoodoende een globaal overzigt over de voornaamste landen en volken der aarde te verschaffen. En inderdaad, die landen en volken zijn hier allen in een waardig licht gesteld. Oor- en ooggetuigen zijn 't, die ons aan hunne hand de door hen bezochte oorden onder de verschillende zonen als 't ware vertrouwlijk rondleiden, ons met geen vermoeijende opeenstapeling van namen en cijfers, als van steden en dorpen, van volken en stammen, van bergen en rivieren, van inwoners en voortbrengselen enz. overladen, maar die ons overal het leven zelf, de natuur, de beschaving, de leef- en denkwijze, de godsdienst en regeringsvorm, het goede en het kwade, in één woord, hunne karakteristieke eigenschappen in en buitenshuis van nabij laten bespieden; tafereelen, tooneelen, schilderijen ophangen, bezield van kleur, tintelende soms van actualiteit, scherp van opvatting, bepaald van voorstelling; die ons in den vreemde geen vreemdelingen laten; die geschiedenis, aardrijkskunde, statistiek, natuurlijke historie enz. in afwisselend en aangenaam verband weten te brengen, waardoor wij onze belangstelling niet stukswijze en gedeeltelijk bevredigd zien, maar eene frissche, volledige aanschouwing, een afgewerkt geheel voor oogen krijgen. Wij weten niet of wij ook met het denkbeeld van den oorspronkelijken zamensteller en de uitvoering daarvan te veel ingenomen zijn, maar durven zeggen, dat een boek als dit, hetwelk op onderhoudende, los verhalende, vaak dramatiserende wijze onze natuurgenooten uit verre landen tot ons doet spreken, hen met ons doet omgaan en vertrouwd maakt, meer dan menig ander, in den tegenwoordigen tijd een boek is voor *'t algemeen*, een boek voor 't lezend of liever beschaafd publiek (ook al staat dat niet met zoovele letters op den titel). Het kan natuurlijk van iedereen niet gevergd worden alle wetenschap uit de wetenschappelijke bronnen zelve te putten: maar daarom rust ook des te eerder op ieder onzer de dure verpligting om in zulk een geval dat gemis zoo veel mogelijk aan te vullen en te vergoeden door het lezen en bestuderen van populaire werken, die door hunne gezetlijke wijze van bearbeiding geschikte hulpmiddelen zijn tot bevordering van den smaak en tot verrijking van algemeene kennis.

Zoo wij ten slotte al iets aan den Hollandschen vertaler wilden vragen, 't zou vooral dit zijn, waarom hij ook niet uit Hollandsche reisbeschrijvingen, al leveren ze ook niet allen evenveel bruikbaars op, te zijner plaatse een en ander stuk ingelascht heeft; waardoor het werk zeker eene meer nationale kleur gekregen en aan belangrijkheid gewonnen zou hebben. Wij houden den heer GOEVERNEUR voor te bekend met de hier bedoelde producten onzer eigen letterkunde, om een' enkelen naam te noemen. Mogt er eens, gelijk wij hopen, eene tweede uitgave noodig wezen, gaarne zagen wij dan aan dezen onzen wensch voldaan. H.

Kerknieuws.

NIEUW-BUINEN, 28 Nov. De dag van heden was voor de ingezetenen dezer veenkolonie een ware en heugelijke feestdag. Na veel moeite en teleurstelling is het eindelijk zoo ver gekomen, dat alhier een hulpprediker zal geplaatst worden, om aan de godsdienstige behoeften der ingezetenen te voldoen. Heden predikte de eerste kandidaat van het Gtal, daartoe door Z. Exc. den minister van eeredienst opgegeven. De vrij ruime school was letterlijk eivol van belangstellende toehoorders. Groot was de indruk, welke de prediking van Christus op de menigte maakte, en allen moesten wel onwillekeurig op de gedachte komen, dat een ruime kerk hier eene dringende behoefte is.

— Van Surhuisterveen wordt dd. 24sten dezer gemeld:

„De dag van heden was voor de bewoners van de Surhuisterveenster-heide een ware feestdag. Het nieuwe kerk- en schoolgebouw, eene stichting der Hervormde Synode, werd heden onder eenen toevloed van belangstellenden ingewijd. De weleerw. heeren *K. Hofkamp*, predikant te Nuis en Niebert, *C. P. de Groot*, predikant te Surhuisterveen, en *G. Kim*, van Drogeham, voerden achtereenvolgens het woord en betuigden, namens de bevolking, hunne blijdschap en dankbaarheid over deze voor de arme van zoo vele voorregten verstokene heidebewoners zoo heugelijke gebeurtenis. De geheele plegtigheid liep in de grootste orde af."

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Waddingsveen is beroepen ds. *F. W. B. van Bell*, th. dr., thans te Noordwijkerhout.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 28 Nov., kapit. *de Jong* Mina, van Sunderland; *Mooi* Tiessina, van Dantzig; *Tent* Goede Verwachting, van Hamburg; den 29sten *Scholtens* Catharina, van Sunderland; *de Jonge* Annechiena, van Newcastle; *van Driesten* Geziena van Wieler, van Petersburg; *Timmer* Elisabeth, van Riga; *Kuipers* Alida Schuringa, van Koningsbergen. — Te Texel den 28 Nov., *Stenders* Vriendschap, *Waterborg* Catharina, *van Sluis* Tjakkina, *Hoekstra* Anna en *van Kempema* Jonge Sippe, alle 5 van Londen; *de Haan* Provincie Overijssel; *Struik* Fenna Gerarda, van Cardiff. — In het Vlie den 27 Nov., *Hensema* Ida Berendina, van Koningsbergen. — Te Helvoet den 28 Nov., *Dik* Jantina Annechina, van Newcastle; den 29sten *de Boer* Waakzaamheid, van Marseille. — Te Vlissingen den 24 Nov. terug uit zee, *Douwes* Isabella, naar Triest; den 28sten *de Groot* Johanna Maria, van Riga. — Bij Bevezier den 20 Nov., *Mulder* Sictus, van Amsterdam naar Cardiff. — Te Porto den 11 Nov., *Pulster* Fennegiena, van Amsterdam. — Te Gend den 27 Nov., *Lerger* Argo en *Stait* Geerdina, beide van Riga. — Te Londen den 26 Nov., *Gielts* Helena, van Stettin; *Stugge* Martha, van Aarhuus. — Te Deal den 25 Nov., *Louwers* Edouard, van Antwerpen naar Liverpool. — Te Portsmouth den 26 Nov., *Stomp* Leentje, van Newcastle naar Triest. — Te Hull den 26 Nov., *Bekkering* Ulrika, van Stettin. — Te Hamburg den 25 Nov., *Potjer* Geertruida Jacoba en den 27sten *Zeven* Concordia, beide van Aberdour; *Prins* Roelfina, van Malmö. — Te Bremerhaven den 25 Nov., *Mulder* Mathilde Henriette, van Petersburg. — Te Cuxhaven den 29 Nov., *Kuiper* Vrouw Maria, van Rendsburg. — Te Warnemunde den 26 Nov., *Hazewinkel* Delia, van Rouaan. — Te Pillau den 26 Nov., *Brouwer* de Hoop, van Amsterdam. — Te Hals den 23 Nov., *Deen* Gezina Elzelina, van Aalborg naar Holland.

Binnengekomen te Helvoet den 30 Nov., kapit. *de Jonge* Catharina Cornelia, van Londen. — Te Konstantinopel den 11 Nov., *Moesker* Susanna, van Barcelona. — Te Genua den 21 Nov., *Dauwes* Aquarius, van Amsterdam. — Te Rouaan den 27 Nov., *Mooi* Winschoterzijl, van Memel. — Te Falmouth den 28 Nov., *Muller* de Leeuw, van Hartlepool naar Ceylon, met verlies van booten, zeilen, kombuis, enz. — Te Plymouth den 27 Nov., *Pol* Anna Arendina, van Amsterdam naar Triest; *Veling* Hermanna, van Newcastle naar Cadix; *Drent* Morgenster, van Koningsbergen. — Te Portsmouth den 28 Nov., *Weits* Geertruida Alida, van Amsterdam naar St. Thomas; *Boerhave* Arendina Elisabeth, van Amsterdam naar Nantes.

Zeilklaar te Napels den 17 Nov., kapit. *Huges* Equator, naar Galatz. — Te Londen den 25 Nov., *Schaaf* Johanna Jacoba, naar Amsterdam; *Hazewinkel* Geertruida, naar Elseneur; den 26sten *de Jonge* Catharina Cornelia, naar Rotterdam. — Te Liverpool den 26 Nov., *Schuur* Alida Elisabeth, naar Amsterdam. — Te North Shields den 26 Nov., *Altona* Hendrika Margaretha, naar Porto.

In lading te Londen den 26 Nov., kapit. *Stomp* Antje Janssen, naar Konstantinopel. — Te Liverpool den 25 Nov., *Wijgers* Wilhelmina Jettina, naar Seville; den 26sten *de Haan* Mercurius, naar Dordrecht. — Te North Shields den 26 Nov., *Lukkien* Jettina Roelina, naar Amsterdam.

Vertrokken van Maassluis den 29 Nov., kapit. *de Jong* Twee Gezusters, naar Yarmouth. — Van Triest den 24 Nov., *de Boer* Niessina Beerta, naar Fiume. — Van Segna den 10 Nov., *Degenhard* Wicherdina, naar Bordeaux. — Van Roijan den 15 Nov., *Bonder* Echo en *Karsies* Hillechiena Wilkens, beide naar Rotterdam. — Van Nantes den 26 Nov., *Mulder* Afiena Agatha, naar Rotterdam. — Van St. Nazaire den 25 Nov., *Pijbus* Voorwaarts en *Stuitvoet* Annechiena Jarmina, beide naar Rotterdam, vroeger gemeld, doch toen niet vertrokken. — Van Nordstrand den 19 Nov., *Mulder* Onrust, naar Amsterdam. — Van Bolderaa den 21 Nov., *Bieze* Anna, naar Schiedam; den 22sten *van der Wijk* Annechiena, naar Elseneur.

Vertrokken van Amsterdam den 29 Nov., kapit. *Visser* Zephyr, naar Triest; den 30sten *Pekelder* Heidewyka, naar Londen; *Kruisinga* Vrouw Reina, op avontuur.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

24 Nov. Teensma, Reintje, v. Stettin n. Harlingen, m. balken.
Bakker, Frouwina, v. Petersburg n. Amst., m. rogge.
Ebes, Grietje, v. Memel n. Harlingen, m. hout.
Klein, Alida Margaretha, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
25 —— v. d. Wijk, Franziska, v. Riga n. Gent, m. lijnzaad.
v. Sluis, Annegiena, v. Stockholm n. Halte, m. ijzer.
Zaag, Alwina, v. Hartlepool n. Wismar, m. steenkolen.
Heres, Susanna, v. Libau n. Holland, m. gest.

De Wind den 24 Nov. W.; den 25sten W.

PALAIS (Belle Ile), 25 Nov. In den storm van den 23sten op den 24sten dezer, is alhier op de kust met man en muis verongelukt, eene Nederlandsche kof, beladen met wijn.

FARSUND, 13 Nov. Het schip Eppien, kapit. *Potjewijd*, van Londen naar Petersburg, is alhier binnengeloopen, met schade aan zeilen en tuigaadje; moet gedeeltelijk lossen.

— Het schip Harmonie, gevoerd geweest door kapit. *J. J. Mulder*, van Amsterdam naar Stettin (vroeger gemeld), is den 9 Nov. op 57° N. breedte, 2° O. lengte, drijvende gezien door kapit. *Hall*, voerende het schip Economy, te Londen aangekomen; vroeger was hetzelve door twee schooners bezocht.

MEGAVISSEY, 26 Nov. Het schip Harmina Annechina, kapit. *Schippers*, v. Amst. n. Syra, is alhier, na reeds tot op 150 mijlen Z. W. van Scilly te zijn geweest, zwaar lek, met verlies van boegspriet en alle bovenzeilen binnengeloopen.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 30 Nov. De verzendingen van Haver en Boonen van hier naar Engeland en van Gerst en Haver naar Holland, zijn in den laatsten tijd niet onbelangrijk geweest. Naar Engeland zijn verscheidene schepen bevracht, waaronder eenige nieuwen van een groot charter, en heeft men de volgende prijzen besteed: Naar Londen en Ipswich tot 18 sh. met 10 pCt. per last van 10 quarters Haver; Liverpool tot 29 sh. met 10 pCt. per last van 10 quarters Boonen. Verder is aan onze beurs afgesloten: Naar Gent tot *f* 8,50 per last Tarwe met *f* 8 kaplaken; Amsterdam of de Zaan tot *f* 4 à *f* 4,50 per last Gerst, met *f* 5 kosten; 's Hage tot *f* 4,50 à *f* 4,75 per last Haver, met *f* 6 kosten; Deventer tot *f* 4 per last Haver, plus *f* 6 kosten; Amersfoort tot *f* 4 per last Haver, plus *f* 5 kosten.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 26sten November tot en met den 2den December 1852 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 22 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 4 ouden en 11 jongen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 1 *December*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. 64, $64\frac{11}{16}$, $64\frac{11}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $77\frac{3}{8}$, $77\frac{1}{2}$, $77\frac{1}{2}$; Dito Dito 4 pCt. $95\frac{1}{8}$, 96, $95\frac{15}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 95, $95\frac{1}{8}$, $95\frac{1}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{1}{2}$; Handelmaatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt. $117\frac{1}{2}$; Oblig. 4 pCt. $100\frac{1}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{9}{16}$, $54\frac{5}{8}$, $54\frac{9}{16}$. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. $78\frac{5}{8}$, $78\frac{11}{16}$. — SPANJE, Onb. Stukk. 1 pCt. $24\frac{7}{16}$, $24\frac{3}{8}$, $24\frac{1}{2}$; Dito 3 pCt. $50\frac{7}{8}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $44\frac{13}{16}$, $44\frac{7}{8}$, $44\frac{13}{16}$; Coup. Bewijzen $3\frac{5}{8}$, $3\frac{11}{16}$; Amort. Schuld $6\frac{3}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $42\frac{1}{4}$, $42\frac{3}{8}$, $42\frac{5}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $38\frac{11}{16}$, $38\frac{7}{8}$, $38\frac{11}{16}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108, $108\frac{1}{4}$, $108\frac{1}{8}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $106\frac{3}{4}$, $106\frac{1}{2}$, $106\frac{7}{8}$; Certific. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $96\frac{7}{8}$; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $101\frac{1}{2}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $91\frac{13}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $91\frac{1}{4}$, $91\frac{7}{16}$, $91\frac{7}{16}$; Cert. te Hamburg 5 pCt. $103\frac{1}{4}$. — POLEN, Certific. 4 pCt. $85\frac{1}{2}$, $85\frac{9}{16}$; Dito Aand. met Loten

500 fl. 162¾. — OOSTENRIJK. Metall. 5 pCt. 77$\frac{15}{16}$, 78¼; Dito Nieuwe 2½ pCt. 40⅝, 40¾; Dito Nieuwe 5 pCt. 91⅝, 91½, 91½; Metall. La. B. 5 pCt. 91⅛, ¼, ¼; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 86½; Dito 4 pCt. 69¾; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 98⅞; Louis bij *Hope* 5 pCt. 99¾; Braz. 5 pCt. 99⅞, 100, 100; Mexic. 24$\frac{9}{16}$, $\frac{11}{16}$, ⅝; Gren. 2 pCt. 22⅝ ex div.; Dito Uitg. 11⅝, ¾; Ven. 3½ pCt. 40, ⅛, ⅛; Dito Uitg. 16⅛; Metal. 1851 2½ pCt. 40$\frac{3}{16}$, $\frac{5}{16}$; Philad. L. N. 67.

Voor alle soorten onzer binnenl. fondsen vertoonden zich, tot verhoogde koersen, onderscheidene koopers. Inzonderheid werden er aanzienlijke partijen Integralen en 4 pCts. van de markt genomen.

De oorzaak der betere houding van de Holl. fondsen wordt toegeschreven, aan het voorstel van reductie, heden aan de Staten-Generaal door het Gouvernement gedaan.

Gren. Onbep. St. 2 pCt. 22⅛, ¼ ex div.; Ecuador Coup. 27¼, ⅜; Bl. Gr. Coup. *f* $\frac{21}{32}$; Mexic. Onbep. St. 23$\frac{7}{16}$; Rest. Bew. v. Mexic. Coup. *f* 8¼; Sp. Fr. Uitg. 9¾; Bl. Gr. v. 500 £ 4⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 64$\frac{11}{16}$; Spaansche 1 pCt. 24$\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 44$\frac{13}{16}$; Metall. 5 pCt. 78$\frac{3}{16}$ a ¼; Dito 2½ pCt. 40¾.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 30 *November*.

TARWE.		Zw. Zand	66 ℔ *f* 5,75	Bl. Voer	38 ℔ *f* 2,30
Oude	70 ℔ *f* 7,50	Veen	66 » » 5,60	»	40 » » 2,50
Jar. Oml.	68 » » 6,65	»	68 » » 5,90	Zw. Voer	38 » » 2,25
»	70 » » 7,15	N. GERST.		»	40 » » 2,45
»	72 » » 7,75	Winter	54 ℔ *f* 4,60	O. »	42 » ».
» Old.	68 » » 6,40	»	56 » » 4,90	BOONEN.	
» »	70 » » 6,80	»	58 » » 5,20	Paardeb. *f* 5,50,70,90	
N. »	70 » » 6,85	»	56 » » 4,60	ZADEN, ENZ.	
» »	72 » » 7,35	»	» »	Gr.Gortp.m. *f* 8,25,50	
ROGGE.		Knobbe	60 » » 5,00	Par. 100 N. ℔ *f* 11 — *f* 14	
O. Inl.	64 ℔ *f* 5,60	»	62 » » 5,30	Old. Koolz. *f* 9,25,50,75	
» »	66 » » 6,00	N. HAVER.			*f* 10,25,30
» »	68 » » 6,40	Dikke	38 ℔ *f* 2,30	Oml. dito *f* 9,50,75 *f* 10,	
N. »	68 » » 6,50	»	40 » » 2,45		25,40
» »	» »	»	42 » » 2,60	Oostfr. d. *f* 9,75 *f* 10,25,40	
N. BOEKWEIT.		»	44 » » 2,75	G. Mosterdz *f* 6 tot *f* 8,50	
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 5,70	»	46 » » 2,90	Raapol. p. v. *f* 31,75	
» »	66 » » 6.05	»	48 » » 3,00	Prijs der boter	
» »	68 » » 6,35	»	50 » » 3,15	1e soort ½ ton *f* 29 a *f* 30	
		Bl. Voer	36 » » 2,15	2e » » ton » 26 a *f* 27	

Tarwe vooral de beste soorten iets hooger te verkoopen. — Rogge slepend afgaande. — Grijze Boekweit in een doen; Zwarte en Veen iets lager traag afgaande. — Winter-Gerst ruim prijshoudend; Knobbe iets lager afgegeven. — Dikke Haver met trage koopers en alleen de beste soorten als genoteerd te plaatsen; Voersoorten in een doen. — Boonen prijshoudend. — Gort flaauw. — Koolzaad goed prijshoudend.

ROTTERDAM, 29 *November*. Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond heden tot vorige prijzen trage koopers voor de mindere soorten; goede en puike *f* 8,25 a *f* 9,60; mindere *f* 6 a *f* 8; Jar. Zeeuws. schaarsch; goede en puike *f* 10,25 a *f* 10,60; mindere *f* 9,50 a *f* 10; Poolsche bij uitslijting: 158, 159 ℔ witbonte *f* 315. *f* 318, *f* 320; Roode soorten als voren; 163, 164, 165 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 315, *f* 320; 157, 162 ℔ Jar. Kleefs. *f* 230, *f* 285, *f* 308; 161 ℔ N. Bovenl. Rls *f* 303; 163 ℔ Petersb. Cub. *f* 290. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. slap, *f* 6,50 a *f* 7,40; voorts 148 ℔ Taganrok *f* 210; 147 ℔ O. Rijn *f* 200; 149 ℔ Odessa *f* 200; 146 ℔ dito *f* 185; 144 ℔ O. Pruiss *f* 182; 143 ℔ Cours *f* 200; 142, 143 ℔ Arch. *f* 185, *f* 187, en te Schiedam 146 ℔ Libau *f* 205; 146 ℔ Cours. *f* 205, *f* 207; 145 ℔ Arendsb. *f* 211. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche 20 cents lager; Winter *f* 5 a *f* 5,40; dito Zomer *f* 4,30 a *f* 5,20. — Haver: 20 cents lager; Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2,80 a *f* 4,20; dito Lange *f* 2,30 a *f* 3,40. — Boekweit op 140 ℔ N. Noordbrab. *f* 188, *f* 190, *f* 193, *f* 195, *f* 198; dito grove Fransche *f* 177, *f* 180, *f* 186, *f* 188; Rijn *f* 190. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 8,25 a *f* 9; Groote dito *f* 9,25 a *f* 10,50; dito Witte *f* 7,50 a *f* 8,50; Gelders. Graauwe *f* 11 a *f* 14. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 8 a *f* 11,10; dito Bruine *f* 7,50 a *f* 12; dito Paardenboonen *f* 5,60 a *f* 5,80. — Koolzaad: Zeeuwsch in zakken 52 p. vl.; dito gestort 52½ p. vl.

AMSTERDAM. 1 *December*. Tarwe tot verhoogde prijzen met veel handel; 128, 131 ℔ b. Pools. *f* 306, *f* 314; 129 ℔ dito *f* 304. In cons.: 128 ℔ b. Pools. *f* 315; 127 ℔ dito *f* 300, *f* 303; 130 ℔ Bouttew. *f* 285; 122 ℔ j. Vries. *f* 238; 122 ℔ j. dito *f* 245; 128 ℔ o. Vries. *f* 285; 128 ℔ n. Groninger *f* 256; 134 ℔ Kubanka *f* 255. — Rogge prijshoudend; 117 ℔ n. Arch. *f* 185; 114 ℔ o. gedr. *f* 170; 122 ℔ Pruis. *f* 202. — Haver: 87 ℔ dikke *f* 112. — Gerst in een doen; 102 ℔ n. Vries. Winter *f* 169; 110 ℔ geringe b. Deens. *f* 172. — Boekweit tot onveranderde prijs verkocht; 120, 122 ℔ Holst. *f* 213. *f* 219.

Koolzaad onveranderd: Elbing 54½ p. vl.; op 9 vat dadelijk en in Dec. 57 p. vl.; April 1853 58½ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 113, 114 ℔ Petersb. *f* 290. — Raapolie in den beginne flaauwer, bleef ten 4½ uur williger; op 6/w. *f* 33,75; vlieg. *f* 32,50 a 75; Dec. *f* 32,25 a *f* 32 a *f* 32.50; Mei 1853 *f* 34,25 a 34. — Lijnolie dadelijk flaauw; op 6/w. 29,50; vlieg. *f* 28,50; Dec. *f* 28 a *f* 27,60; April en Mei 1853 *f* 29,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 39; vlieg. *f* 38.

LONDEN, 29 *Nov.* De graanmarkt was heden slechts matig van inl. Tarwe voorzien, ten gevolge waarvan het aanwezige spoedig tot 1 a 2 sh. prijsverhooging werd opgeruimd. Vreemde soorten werden mede hooger gehouden. Puike Gerst heeft zich gesouteneerd. In Boonen en Erwten was bij weinig handel geene verandering.

LONDEN, 27 *November*. Vriesche Boter, beste kwal., goed gevraagd tot 103 à 104 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *November*. Op de heden alhier gehoudene markt van horenvee was de aanvoer grooter dan die der vorige markt; — de prijzen waren nogtans gelijk aan die der vorige markt, gaande het vette vee van 16—20 cent nog al vlug van de hand. In kalf- en vaalmelkkoeijen bestond ook tevens veel vraag en tegen goede prijzen werd er een gretige handel gedaan.

WINSCHOTEN, 29 *November*. Op de heden hier ter stede gehoudene laatste herfstveemarkt was de aanvoer, wat de koeijen betreft, niet groot, doch de handel nog al levendig; het puik vette vee werd verkocht tegen 20 cent het ½ Ned. ℔; de aanvoer der varkens daarentegen was groot en de handel eveneens levendig.

ADVERTENTIEN.

*** Bij het Postkantoor **Winschoten** is, door tusschenkomst van een Hannoversch Postkantoor, ten behoeve der 8 Weduwen en 26 Weezen van **Hellevoetsluis** (zie *Handelsblad* van den 1sten November l.l.), ontvangen eene somma van *f* 3,65. Hetzelve gaat voort met het ontvangen van LIEFDEGIFTEN en het opnemen van INTEEKENAARS op het door de Heeren WEIJTING en VAN DER HAART uit te geven dichtbundeltje **Broederliefde**, waarvan bereids van onderscheidene Gemeenten aanzienlijke opgaven en giften zijn binnengekomen.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter bevordering en aanmoediging van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam **PICTURA**, op DINGSDAG den 7den December 1852, des avonds te 7 uur. — TENTOONSTELLING van — en VERSLAG over de INGEKOMEN STUKKEN. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

SOIREE MUSICALE,

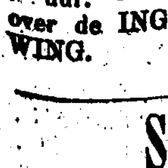

te geven door het Muzijkgezelschap **ORPHEE**, op ZATURDAG den 4den December 1852, ten Huize van den Heer D. BAKKER, bij de Korenbeurs. Aanvang te 7 uur. Entrée 49 Cents; Dames vrij. Daarna **BAL a la Musard.**

VINDICAT ATQUE POLIT.

EERSTE

Studenten-Winterconcert,

op DINGSDAG den 7den December 1852, des avonds te 6 uur, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat.

Rij-Club.

De **EERSTE VOORSTELLING** zal plaats hebben op MAANDAG den 13den December, des avonds te 6 uur. — **ALGEMEENE VERGADERING** der LEDEN op MAANDAG den 6den December, in de **Manége**, des namiddags te 4 uur. — BALLOTAGE.

STADS SCHOUWBURG.

Het geëerde Publiek wordt verwittigd, dat de **ABONNEMENTSLIJSTEN** aan de woningen der Heeren geabonneerden, door den Persoon **DEELMAN**, ter *teekening* zullen worden aangeboden.

ROSENVELDT,
Directeur.

MUZIJK.

Ter gelegenheid van het **St.-Nikolaasfeest**, op MAANDAG den 6den dezer, des avonds te zeven uur, door de LEDEN van het MUZIJKGEZELSCHAP **Orphée**, ten Huize van den *Wijn-* en *Koffijhuishouder* **J. P. HUISMANS.**

N.B. BUFFET en TAFEL zullen *dezen avond* en voor het vervolg wél voorzien zijn, van welker gebruikmaking ik mij ten vriendelijksten aanbeveel.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER A. DEDDES, Echtgenoot van

D. DE JONGE,
Droogist.

GRONINGEN, 29 November 1852.

*** Bevallen van eenen ZOON SINA MEIHUIZEN, geliefde Echtgenoot van

S. K. DE WAARD.

GRIJPSKERK, 29 November 1852.

*** Bevallen van eenen welgeschapen ZOON A. R. BUURMA, geliefde Echtgenoot van

W. H. KIERS.

ZUIDERVEEN, onder de *Oude Pekela*, 29 November 1852.

*** Heden beviel van eenen ZOON J. REITSMA, geliefde Echtgenoot van

J. BARLINCKHOFF.

GRONINGEN, 1 December 1852.

*** Bevallen van eene DOCHTER GEESIEN SCHEEPSMA, geliefde Echtgenoot van

J. T. HUT.

GRONINGEN, 1 December 1852

*** Tot onze diepe droefheid overleed heden, na eene kortstondige doch hevige ziekte, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder GEESKE K. VAN GREEDEN, Wedw. L. R. DE COCK, in den ouderdom van ruim vierenvijftig jaren.

ROBERSUM, onder *Vierhuizen*, 25 November 1852.

J. SWAAGMAN, J.z.
L. L. SWAAGMAN—DE COCK.
W. BROUWER.
C. M. BROUWER—DE COCK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige ziekte, Mevrouw C. DE WAART, Weduwe van den Majoor der Infanterie J. F. BATTAERD, in den ouderdom van ruim 86 jaren, diep betreurd door hare Kinderen en Kleinkinderen.

GRONINGEN, 2 December 1852.

Eenige kennisgeving.

Op uitdrukkelijk verlangen van de Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Bij **R. J. SCHIERBEEK** is uitgegeven:

Dr. G. ACKER STRATINGH,

ALOUDE STAAT EN GESCHIEDENIS DES VADERLANDS, 2de Dl., 2de en laatste Stuk, met eene Kaart, à *f* 5,50.

HETZELFDE WERK, in 2 Dln. of 3 Stukken kompleet, met zes Platen en twee Kaarten, à *f* 15,00.

WOORDEN UIT DEN BIJBEL

VOOR ELKEN DAG VAN HET JAAR 1853, met BIJSCHRIFT door *Ds. M. A. Amshoff.* 13de Jaargang, à 25 Cts.; in Engelsch Linnen à 40 Cts.; in gedrukt Leder à 50 Cts.; in dito en Koker à 75 Cts.

Alsmede de volgende

PRENTEBOEKJES,

zeer geschikt voor

ST.-NIKOLAASGESCHENKEN:

SCHETSEN EN VERHALEN VOOR DE JEUGD, naar het Hoogduitsch van ***J. Ch. Relle***, door ***H. Ilpzema Vinckers***, met gekleurde Platen; à 90 Cts.

HET GESTOLEN KIND. Een Verhaal voor de Jeugd, door ***D. V. N.***, met 4 gekleurde Platen. Tweede uitgave. à 90 Cts.

H. Ilpzema Vinckers, **KLEINIGHEDEN TOT NUT EN GENOEGEN**, met 8 gekleurde Platen. Tweede Uitgave, à 90 Cts.

BLOEMEN EN BLADEN. Letterkransje voor Lieve Kinderen, met 23 gekleurde Platen, à *f* 1.20.

GESCHENK VOOR GOEDE KINDEREN, tot belooning, met Platen, zwart à 45 Cts., gekleurd à 70 Cts.

*** Bij **G. T. N. SURINGAR**, te *Leeuwarden*, verschijnt eene

VERNIEUWDE UITGAVE

DER

BIJBELSCHE LANDSCHAPPEN,

NAAR

AFBEELDINGEN,

OP DE PLAATS ZELVE VERVAARDIGD,

MET BIJGEVOEGDE

TAFEREELEN

DOOR

Abm. des Amorie van der Hoeven.

Deze uitgave geschiedt bij afleveringen. Het geheel zal, even als vroeger, vervat worden in twee deelen, inhoudende *vierentwintig afleveringen.* Elke aflevering zal *vier op staal gegraveerde platen* bevatten en niet meer dan *EEN GULDEN* kosten, te voldoen bij de uitgave; terwijl er na de verzending der eerste, maandelijks ééne aflevering het licht zal zien. De inteekening staat, tot nadere aankondiging, open bij den Uitgever, en voorts bij alle solide Boekhandelaren in het Rijk.

Eene aflevering van het werk ligt in de meeste Boekwinkels ter inzage.

Abm. des Amorie van der Hoeven,

JOANNES CHRYSOSTOMUS,

VOORNAMELIJK BESCHOUWD

ALS EEN VOORBEELD VAN

WARE KANSELWELSPREKENDHEID.

Herziene en vermeerderde uitgave.

***f* 1.80.**

FRIEDRICH PERTHES,

IN

ZIJN LEVEN EN BEDRIJF

geschetst door zijnen zoon

CLEMENS THEODOOR PERTHES,

Hoogleeraar in de Regten te Bonn.

Met bekorting uit het Hoogduitsch vertaald

DOOR

C. M. Mensing.

Eerste Deel.

***f* 2.75.**

OOK EEN MENSCHENLEVEN,

AL WAS 'T MAAR VAN

EEN HONDENJONGEN.

Eene Vertelling voor al wie er naar luisteren wil.

Naar het Hoogduitsch van

W. O. von Horn;

DOOR

J. J. A. Goeverneur.

Met Platen.

***f* 1.25.**

UREN,

TOEGEWIJD AAN DE HOOGSTE BELANGEN.

Voor Jeugdige Christenen.

Ingenaaid ***f* 1.60.**
Ingebonden ***f* 1.90.**

VAN SCHAICK,

REISPENNING OP DEN WEG DES LEVENS.

Een Boekje voor allen.

Ingenaaid ***f* 0.60.**
Ingebonden ***f* 0.90.**

VOOR SINT-NIKOLAAS.

Bij **F. WILKENS** is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

VERGEET-MIJ-NIETJES.

VERSJES VOOR KINDEREN, DOOR

H. ILPSEMA VINCKERS,

met zes gekleurde Plaatjes, in Karton ***f* 1,25.**

*** Heden is in alle Boekwinkels voorhanden:

DE EERSTE AFLEVERING VAN:

DE NIEUWE BOEKZAAL,

UITGAAF VAN

VAN DRUTEN EN BLEEKER, te *Sneek.*

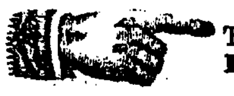

De ondergeteekende, als LIQUIDATEUR van de nu ontbondene FIRMA **FREDERICK HILLIAR en Co.**, te *Groningen*, verzoekt mits deze al degenen, die iets van gezegde Firma te VORDEREN hebben, hunne **PRETENSIËN** zoo spoedig mogelijk te willen inleveren ten KANTORE van den Notaris Mr. J. H. GEERTSEMA, te *Groningen.*

GRONINGEN, 2 December 1852.

FREDERIK HILLIAR.

POSTKANTOOR GRONINGEN.

De DIRECTEUR VAN HET POSTKANTOOR berigt bij deze, dat de DILIGENCE, die thans nog **zesmalen** in de week naar **Kampen** vertrekt, van af den **eersten** dezer slechts **driemalen** zal afrijden, en wel op **MAANDAG, WOENSDAG** en **VRIJDAG**, en dat er iederen **DINGSDAG**, van af den 7den dezer, eene **Estafette** zal worden afgezonden, medenemende de **depêches** naar **Assen, Meppel, Zwolle, Zutphen, Deventer, Arnhem, Amsterdam** enz.

De Directeur voornoemd,
VAN ITTERSUM.

*** De **HOUDERS** DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle **PANDEN**, welke bij hen in de maanden AUGUSTUS, SEPTEMBER en OCTOBER 1851 zijn *verzet*, en geteekend met de letters **K, L** en **M**, moeten worden afgerent of gelost, en wel letter **K** van den **22**sten tot en met den **26**sten November, letter **L** van den **29**sten November tot en met den **3**den December en letter **M** van den **6**den tot en met den **10**den December 1852; zullende, bij gebreke van dien, anders **finaal** worden verkocht.

*** **COMMISSARISSEN** belast met het BEHEER des **KUNSTWEGS** van ***Winschoten*** naar de ***Hannoversche Grenzen*** gedenken, voorbehoudens nadere goedkeuring, in het openbaar aan den minst aannemenden uit te besteden:

Het maken van eene vaste **HOUTEN BRUG** met **STEENEN WALHOOFDEN** over het ***Beersterdiep*** in bovengenoemden Kunstweg, in plaats van de bestaande HOUTEN BRUG genoemd de *KARSPEL-TIL*, met de LEVERANTIE van alle hiertoe benoodigde MATERIALEN.

Deze Uitbesteding zal geschieden op de wijze bij art. 12 der Algemeene Voorwaarden voor de verschillende Rijks-Waterstaatswerken voorgeschreven, op DINGSDAG den 7den December aanstaande, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. WISSEMANN, te *Winschoten*, des namiddags te drie uur.

Het Bestek en de Voorwaarden zullen intusschen van heden af ter inzage van belanghebbenden worden voorgelegd, in de GEMEENTEHUIZEN van *Winschoten* en *Beerta*, alsmede op alle plaatsen binnen de Provincie *Groningen*, waar men gewoon is Bestekken van Openbare Werken ter lezing te leggen, terwijl intusschen nadere Inlichting kan verkregen worden bij den Opzigter A. VAN REES, te *Zuidbroek.*

WINSCHOTEN, 30 November 1852.

Commissarissen voornoemd:
H. J. ENGELKENS, *Voorzitter.*
C. G. PLAAT, *Secretaris.*

Diligencedienst

TUSSCHEN

Groningen en Winschoten,

vice versa.

De ondergeteekende berigt het REIZEND PUBLIEK dat deze **NIEUWE DIENST** met **welingerigte Wagens** een' aanvang zal nemen op **MAANDAG den 6den December.** De uren van vertrek zijn bepaald 's avonds te 4½ uur van ***Groningen*** en 's morgens te 6 uur van ***Winschoten***. De Kantoren zijn gevestigd te ***Groningen*** bij den Heer C. R. BUWALDA, te ***Winschoten*** bij den Heer VAN DIJK.

GRONINGEN, 29 November 1852.

B. BUWALDA.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 21sten December 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene nette BEHUIZING, staande en gelegen aan de Reitemakersrijge, te *Groningen*, geteekend letter G, nommer 125, door den Heer R. H. DINKELA bewoond

II. Eene WONING, bestaande uit eene KAMER en een ACHTERHUIS, met BLEEKVELD daarachter, geteekend letter G, no. 107, staande en gelegen in de Torenstraat, te *Groningen*, door de Weduwe CAMMENGA bewoond.

III. Eene WONING als voren, geteekend letter G, no. 108, staande naast de voorgaande, door BOEKHOUDT bewoond.

IV. Eene WONING als voren, geteekend letter G, no. 109, staande naast de voorgaande, door SCHUT bewoond.

V. Eene WONING als voren, geteekend letter G, no. 110, staande naast de voorgaande, door MULDER bewoond.

VI. Eene WONING als voren, geteekend letter G, no. 111, staande naast de voorgaande, door ZANDKUIL bewoond.

VII. Eene WONING als voren, geteekend letter G, no. 112, staande naast de voorgaande, door THORBRUGGE bewoond.

VIII. Eene WONING als voren, geteekend letter G, no. 113, staande naast de voorgaande, door HILBRINK bewoond.

IX. Eene WONING als voren, geteekend letter G, no. 114, staande naast de voorgaande, door BALSTER bewoond.

X. Eene WOONKAMER met BLEEKVELD, gelegen achter de voorgaande perceelen, ingang hebbende door eenen Gang, geteekend letter G, no. 114^{a}, door DEULING bewoond.

XI. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter G, no. 114^{b}, staande naast de voorgaande, door Vrouw VAN DIJK bewoond.

XII. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter G, no. 114^{c}, staande naast de voorgaande, door NOLDEN bewoond.

XIII. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter

G, no. 114^9, staande naast de voorgaande, door UNI bewoond.

XIV. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter G, no. 114^{10}, staande naast de voorgaande, door BAKKER bewoond.

XV. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter G, no. 114^{11}, staande naast de voorgaande, door de Weduwe SCHEEPERS bewoond.

XVI. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter G, no. 114^{12}, staande naast de voorgaande, door VAN LEE bewoond.

XVII. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter G, no. 114^{13}, staande naast de voorgaande, door KRONINGA bewoond.

XVIII. Eene WOONKAMER met BLEEKVELD, staande en gelegen op de Laan, geteekend letter I, no. 75^1, door VAN ELMPT bewoond.

XIX. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^2, staande naast de voorgaande, door KORENBRANDER bewoond.

XX. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^3, staande naast de voorgaande, door SCHEFFER bewoond.

XXI. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^4, staande naast de voorgaande, door DE JONG bewoond.

XXII. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^5, staande naast de voorgaande, door WOLBEEK bewoond.

XXIII. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^6, staande naast de voorgaande, door de Wedw. SCHERER bewoond.

XXIV. Eene WOONKAMER als voren, geteekend lett. I, no. 75^7, staande naast de voorgaande, door JAGER bewoond.

XXV. Eene WOONKAMER als voren, geteekend lett. I, no. 75^8, door M. KONING bewoond.

XXVI. Eene WOONKAMER als voren, geteekend lett. I, no 75^9, staande naast de voorgaande, door HEEMSTRA bewoond.

XXVII. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^{10}, staande naast de voorgaande, door FEBES bewoond.

XXVIII. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^{11}, staande naast de voorgaande, door VAN DER TUIN bewoond.

XXIX. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^{12}, staande naast de voorgaande, door VOS bewoond.

XXX. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^{13}, staande naast de voorgaande, door KOST bewoond.

XXXI. Eene WOONKAMER als voren, geteekend letter I, no. 75^{14}, staande naast de voorgaande, door VAN ELMPT bewoond.

XXXII. Eene WOONKAMER, staande Noordzijde aan den Stads Wal bij de Zuiderkuipen, te *Groningen*, geteekend letter S, no. 366^2, door DELICAAT bewoond.

Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, en te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 10 uur des voormiddags tot 4 uur des namiddags.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** In de maand JANUARIJ 1853, zal publiek te koop worden gepresenteerd, in *perceelen:* Eene **BOEREN BEHUIZING** en daarbij behoorende **LANDERIJEN**, staande en gelegen te *Lukaswolde*, wordende thans bij de Wedw. W. H. VEENSTRA in losse huur gebruikt.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris.*

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op WOENSDAG den 8sten December 1852, des avonds te 6 uur, ten Huize van H. J. NIEBOER, Logementhouder in het Regthuis te *Hoogezand*, in perceelen publiek te koop presenteren: Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met 14 B., 14 R. **LAND**, staande en gelegen te *Kalkwijk*, Westkant, en te *Kielwindeweer*, Oostkant, onder de Gemeente *Hoogezand*, in eigendom behoorende aan de Erven van JAN JANS DE JONGE en Vrouw.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Op VRIJDAG den 10den December 1852, des namiddags te twee uur, zal, ten Huize van de Weduwe J. T. TIDDENS, te *Eexta*, in het openbaar ter verkoop worden aangeboden:

De **BEKLEMMING** en **EIGENDOM** van eene *Behuizing* met *Erf, Hof, Tuin* en *Land*, groot één Bunder, 62 Roeden en 80 Ellen, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 25—00, staande en gelegen te *Noordbroeksterhamrik*, onder *Noordbroek*, thans door PIETER ALBERTS KIEL en Vrouw in losse huur bewoond en gebruikt,—waarover van den Koopprijs *f* 1200 of *f* 1600 naar 4 pCt. rente kan blijven beleend, terwijl de Conditiën in tijds ten Verkoophuize te lezen zijn.

*** De Notaris **J. J. DE BLECOURT**, te *Wildervank*, zal, ten verzoeke van JAN GRUBER, Landgebruiker te *Wildervank*, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, get. no. 524, TUIN, APPELHOF en opstrekkende Plaats GROEN- en BOUWLAND, met een Kampje tusschen de Diepen, te zamen groot 19 Bunders, 74 Roeden, alles staande en gelegen op Cabeliug 41, aan het Westerdiep te *Wildervank*.

II. Een Perceel DALGROND, ter grootte van 2 Bunders, 53 Roeden, mede aldaar gelegen.

Deze Verkoop zal gehouden worden op MAANDAG den 13den December 1852, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder F. L. KROON, te *Wildervank*.

Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op ZATURDAG den 18den December e.k., des morgens precies te 10 uur, aan de Plaats *VEENHUIZEN*, te *Noordbroek*, publiek verkoopen: Ongeveer **800 meest zware EIKENBOOMEN**, eene partij **extra zware LINDEBOOMEN**, benevens **BRANDHOUT en AFBRAAK**;

en des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder A. KROON, te *Noordbroek*, den **ONDERGROND** van evengenoemd Bosch, groot 98 R., 80 E.

*** *Mr.* **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op DONDERDAG den 23sten December e.k., des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Logementhouder A. KROON, te *Noordbroek*, publiek in Koop aanbieden de navolgende **GOEDEREN**, nagelaten door den oud-Burgemeester H. S. HOVINGA en diens Echtgenoot, als:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING**, get. A, no. 51, met de BEKLEMMING van 33 B., 28 R., 70 E. *Land*, doende jaarlijks op Martini tot huur *f* 337—00, en van 7 B., 54 R., 10 E. *Land*, doende jaarlijks op Martini tot huur *f* 36—00.

II. De BEKLEMMING van 2 B., 12 R., 10 E. *Land*, doende jaarlijks op Martini tot huur *f* 32—00.

III. 2 B., 60 R., 90 E. EIGEN LAND.

IV. 1 B., 23 R., 90 E. EIGEN LAND.

V. P. m. 1 B., 10 R. EIGEN LAND.

VI. P. m. 1 B., 11 R. EIGEN LAND.

VII. Twee Kampen EIGEN LAND, groot 2 B., 47 R., 50 E.

VIII. De BEKLEMMING van 4 B., 75 R. *Land*, doende jaarlijks op Martini tot huur *f* 65—00.

IX. en X. Twee HUIZEN, thans door den Uurwerkmaker HOVINGA en door den Zadelmaker HARMS bewoond.

XI. XII. XIII. en XIV. Vier PACHTEN van *Huisplaatsen*, in gebruik bij A. H. HARTMAN, S. R. ISRAELIET, J. A. HARTMAN en B. SPIJKER, voor eene jaarlijks op Martini verschijnende huur van *f* 6—00, *f* 6—00, *f* 7—50 en *f* 10—00.

Alles staande en gelegen te *Noordbroek*, behalve perceel III, gelegen gedeeltelijk onder de Gemeente *Scheemda*

*** *Mr.* **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Erven wijlen H. U. STIKKER, op MAANDAG den 27sten December 1852, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein JAN R. HAAN, te *Oostwold*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, met afzonderlijke VEESCHUUR, HOVEN en TUINEN, benevens de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daaronder behoorende *Landerijen*, te zamen groot 60 Bunders, 02 Roeden, staande en gelegen bij de Kerk te *Oostwold*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 1030—00.

II. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 43 Roeden *Land*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 70—00.

III. Eene BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daarbij behoorende *Landerijen*, mede aldaar staande en gelegen, groot 5 Bunders, 19 Roeden, doende telken jare tot vaste huur *f* 50—00.

IV. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 Bunders, 18 Roeden, 50 Ellen *Land*, mede aldaar gelegen, doende telken jare tot vaste huur *f* 30—00.

V. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van acht Akkers *Land*, in het *Huninga Meer* gelegen, zijnde een gedeelte van no. 24, zullende tot huur doen *f* 30—00.

VI. Den EIGENDOM van dien.

VII. De VASTE BEKLEMMING van de Noordelijke helft van het perceel *Meerland* no. 23, zullende tot huur doen *f* 25—00.

VIII. Den EIGENDOM van dien.

IX. De VASTE BEKLEMMING van de Zuidelijke helft van evengemeld perceel *Meerland*, zullende tot huur doen *f* 25—00.

X. Den EIGENDOM van dien.

XI. De VASTE BEKLEMMING van de Noordelijke helft van het perceel *Meerland* no. 22, zullende tot huur doen *f* 26—00.

XII. Den EIGENDOM van dien.

XIII. De VASTE BEKLEMMING van de Zuidelijke helft van evengemeld perceel *Meerland*, zullende tot huur doen *f* 27—00; — en

XIV. Den EIGENDOM van dien.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** In de maand JANUARIJ eerstkomende, tijd en plaats nader te bepalen, zal in openlijke veiling ter verkoop worden aangeboden:

Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, met HOVEN en TUINEN, benevens de daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot pl. m. 41 Bunders, ten deele eigen en ten deele vast beklemd, staande en gelegen te *Boven-Eexta*, toebehoorende aan D.E. H. K. SCHRAGE en Vrouw.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

De **ingepolderde plaats ROZENBURG**, te *Scharmer*, benevens de **UITERDIJKS HOOILANDEN**, zullen, op nader te bepalen tijd, in den loop van dezen Winter, voor den tijd van één of meer jaren publiek worden verhuurd.

*** Op nader te bepalen tijd en plaats, zullen publiek te Koop worden aangeboden:

I. Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, met de BEKLEMMING van 23 B., 60 E. extra best *Groen-* en *Bouwland*, staande de Behuizing aan den Weg van *Noordbroeksterhamrik*, onder *Siddeburen*, met 5 B., 30 R., 30 E. Land; liggende de overige 17 B., 70 R., 30 E. Land onder *Noordbroek*; deze Landen doen thans tot huur aan de Kerk te *Zuidbroek* *f* 30—00, aan die van *Noordbroek* *f* 11—75; en zullen nog in het vervolg tot huur doen *f* 138—00.

II. De EIGENDOM van evengenoemd perceel van *f* 138—00.

III. De BEKLEMMING van 2 B., 49 R., 20 E. best *Bouwland*, gelegen onder *Siddeburen*, doende jaarlijks aan de Diaconie van *Noordbroek* tot huur *f* 20—00.

Alles bewoond en gebruikt door de Erven BEREND H. HAIKENS.

DOOR TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP:

een' roijale **HEEREN BEHUIZING**, tot velerhande affaires geschikt, gelegen in het midden van de Heerestraat, te **Groningen**, benevens een fraaije **TUIN**, vooraan buiten de Heerepoort. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner van eerstgemeld perceel B. VAN BOLHUIS. Om te aanvaarden Mei e.k. of vroeger, naar verkiezing.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een ruime **STAL** en **WAGENHUIS**, met PUT en HOOIZOLDER, in de Torenstraat, bij Schoolholm. Te bevragen bij H. VAN ULPHEN, aan 't Schuitendiep, lett. C no. 118.

DE GOUD- EN ZILVERSMID

Izaak B. de Beer,

in de Oude Ebbingestraat,

berigt door deze aan zijne geëerde STAD- en GEWESTGENOOTEN, dat hij de PRIJZEN van zijne sortering **GOUDEN en ZILVEREN WERKEN, GOUDEN en ZILVEREN HEEREN EN DAMES HORLOGIEN**, (waarover hij een jaar garandeert) **zoo laag mogelijk** heeft genoteerd en tegen hoogst billijke prijzen **verkoopt.** Hij neemt **oude Horlogien en oud Goud en Zilver** tot den **hoogsten koers** in betaling aan, en verzoekt beleefdelijk om de gunst.

HET VAN OUDS BEKENDE

Logement en Stalling
DE VALK, te Franeker.

De ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde Begunstigers, Stad- en Landgenooten bekend, dat hij zijne **AFFAIRE** heeft overgebragt van af het Logement **HET POSTHUIS** naar het Logement **DE VALK.** Zich minzaam aanbevelende, onder belofte van eene prompte en civiele bediening.

FRANEKER, 30 November 1852.

L. DE BOER.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene van ouds beklante **BROODBAKKERIJ.** Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

J. H. VAN DE WEIJER,

Steendrukker, Kunst- en Muzijkhandelaar in de Oude Ebbingestraat,

heeft ter gelegenheid van **ST.-NIKOLAAS** ontvangen: eene partij **NIEUWIGHEDEN**, CARTONNAGES, KINDERSPELLEN, LEGKAARTEN, BOUWDOOZEN, KIEN-, SCHIMMEL-, BELEGERINGSPELLEN ENZ., prachtige en ordinaire ALBUMS van 50 cts. tot *f* 8.00; VERFDOOZEN van 30 cts. tot *f* 10,00; PASSERDOOZEN van *f* 1,00; PRENTEBOEKJES, in meer dan 100 soorten, ordinaire van 5 cts., en bijzonder fraaije van 25 cts. tot *f* 2,50; ZAK- en SCHRIJF-PORTEFEUILLES; ZWARTE en GEKLEURDE PRENTEN, TEEKENVOORBEELDEN, ENZ.

Is ook ruim gesorteerd in SCHRIJFPAPIER, per Riem a *f* 2,25 tot *f* 8,50, extra zwaar *f* 3,60; POSTPAPIER, de Riem *f* 2,50 tot *f* 6,00; gewone SCHRIJFPENNEN, de 100 stuks a 50 cts.; STALEN PENNEN, per Gros van 144 stuks 30 cts. tot *f* 3,00; ROOD LAK, per Pond 50 cts. tot *f* 5,00; OUWELS, het Pond *f* 1,50; GEKLEURDE KINDERPRENTEN, het Boek 15 cts.; GRIFFELS, de 100 Stuks 10, 15, 22½ cts.; beste POTLOODEN, per Dozijn van 10 cts. tot *f* 2,00, GOUDEN en GEKLEURDE NIEUWJAARSKRANSEN van 5 cts. en 15 cts.; BLAAUWE STEMPELINKT, *f* 1.50 het Fleschje; SPEELKAARTEN, ordinaire 5 cts., Fijne soorten van 15 cts. tot 50 cts., enz.

BECKEL-ZANINO,

Westzijde Pelsterstraat, No. 74,

heeft **ontvangen:** eene fraaije sortering **CASTOR- en TESSU HOEDEN.** Rekommandeert zich ten vriendelijksten.

A. J. SORMANI, A.z.,

Banketbakker,

berigt zijne Stad- en Landgenooten, dat hij met **ST.-NIKOLAAS**, even als in vorige jaren ruim voorzien zal zijn van alle **NIEUWIGHEDEN**, en volgens gewoonte de **SCHENKKAMER** in gereedheid hebben, als van **PUNCH À LA ROMAINE, IJS, VANILLE IJS, PASTIJTJES** en alle andere **VERVERSCHINGEN.** Heeft heden uit *Strasbourg* ontvangen: **TERRINE DE FOIES GRAS**, alle soorten van verduurzaamde **GROENTEN** en **WILD**, tot **zeer lage prijzen.** Beveelt zich vriendelijk aan.

N.B. Blanke zuivere **GEMBER**, bij den Pot à 70 Ct. de 5 Oncen.

OP NIEUW ONTVANGEN:

puike **SPAANSCHE KASTANJES**, ook mede gebraden te bekomen; **MALAGA CITROENEN** van de 2de pluk, welke per Kist of bij het getal tot den zuinigsten prijs worden afgeleverd; voorts **China's-appelen, Engelsche Bokkings, gerookte Paling,** groote **Bergsche Ansjovis**, nieuwe **Mootvisch**, dito ordinaire **Zoutevisch**, fijne **gemalen Leng** en **Stokvisch** in soorten, groote **Bootsman-, fijn zoute- en gemarineerde WINTERHARINGS**, vette **EDAMMER- en ZWITSERSCHE KAAS**, versche **MINERALE WATEREN, ENZ.**

H. ENSING,

O. Ebbingestraat, nabij den Boog.

219de Staats-Loterij.

Bij **U. S. OPPENHEIM**, achter de **A-Kerk**, op den Hoek van **Schoolholm**, zijn van af heden weer **KOOP-** en **HUURLOTEN** volgens Plan te bekomen.

Dr. LANG'S ALGEMEEN VOLKSGENEESMIDDEL.

De Geneeskracht dezer Pillen is sedert meer dan eene halve eeuw bewezen en wordt door legale getuigenissen van Doctoren en leeken bevestigd.

Bij een doelmatig gebruik **STAAT ALGEHEELE GENEZING VAST** in de volgende Ziekten:

Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, Pijn in de Leden, Podegra Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizelingen, Aambeijen, Hypochondrie, Zinkingstoffen, Verzweringen, Oogontstekingen, Huidziekten van allen aard, Buikloop, Pokken, Mazelen en Roodvonk, Griep, St. Vitus Dans, Breukloop en nog andere Ziekten, die beter in dit boekje daar hier opgesomd kunnen worden.

Dr. MATHIAS LANG was een uitstekend en menschlievend Geneesheer in BEIJEREN, waar hij in het begin der vorige eeuw leefde en eene uitgebreide praktijk had. Zijn *Algemeen Volksgeneesmiddel* verwierf zich daar zulk een' roem, dat ook andere Geneesheeren zich gaarne daarvan bedienden; en nu nog, nadat meer dan vijftig jaren verloopen zijn, worden zijne Pillen voorgeschreven waar de Dokter spoedig en min kostbaar zijne Patiënten helpen wil. In die landen, waar men het reeds sedert zoo langen tijd kent, is het echter in ieder mans hand en wordt als Voorbehoedmiddel tegen alle Ziekten of als bloedreinigend Middel gebruikt.

Een Boekje van 69 bladzijden met volledige uitkomsten daarover, wordt in onderstaande Dépôts van het Verkoophuis voor 10 c. verkocht.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GOROUM; te *Groningen* bij C. RIKKERS, J. L. LAGRO, JR. en M. GAASBEEK; te *Meppel* bij de Wed. BRANDERHORST; te *Veendam* bij S. SAVENIJE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige Steden des Rijks.

GELD te bekomen op soliede Hypotheken, ***uit de Hand te Koop:*** een zeer aangenaam' gelegen **BUITENVERBLIJF** nabij en eenige **WOONKAMERS** in *Groningen*. Adres *franko* aan het BUREAU dezer COURANT, onder lett. B B.

Bij den Apotheker A. E. STHEEMAN Hz., te *Winschoten*, is met primo 1853 gelegenheid tot plaatsing van eenen **LEERLING.** Reflecterenden van de Prot. Godsd., niet beneden de 15 jaren, gelieven zich franko te adresseren.

---

2 OF 3 SCHRIJNWERKERS,

in het **EIKENWERK** grondig ervaren, kunnen dadelijk WERK bekomen bij

A. GRAVENDAHL,

Kamerbehanger en Meubelmaker, aan de Groote Markt.

*** **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, heeft uitgegeven en in alle Boekwinkels ter inzage gesteld: een PROSPECTUS met de 1ste en 2de *Aflevering* van eenen

PRACHTBIJBEL,

Opgehelderd door gelijkluidende plaatsen en aanteekeningen van eenige

VADERLANDSCHE GODGELEERDEN.

MET 70 KEURIG BEWERKTE STAALPLATEN.

De Uitgever ziet zich aanvankelijk niet teleur gesteld in zijne verwachting aangaande deze onderneming, met welke hij ten doel heeft, om het beste aller boeken in den edelsten vorm te doen optreden. H. M. de KONINGIN nam de opdragt van dezen PRACHTBIJBEL welwillend aan, en behalve haar doorluchtige naam, prijken ook die van den KONING, van Prins FREDERIK, van Prinses MARIANNE aan 't hoofd eener aanzienlijke rij van Inteekenaren. De betrekkelijk geringe prijs, voor welken iedere Aflevering bij inteekening is verkrijgbaar gesteld, geholpen door de zeer regelmatige wijs, waarop de Afleveringen successivelijk het licht zien, maakt, dat ook de minder gegoede hoogschatter van het Bijbelboek, door slechts **EEN DERTIGTAL CENTEN ELKE WEEK** af te zonderen, weldra in 't bezit van dit zoo sierlijk en prachtig gezet Juweel kan geraken.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.